

3.

tanegység

Ki az igazi Mikulás?

2x45 perces komplex óra (magyar, természetismeret, vizuális kultúra, hittan, dráma)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Lázár Ervin: *A másik télapó*

Miklós püspök legendája

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Internet, projektor, hangfal

Félíves csomagolópapír,

filctoll

Géppapír, írólap, olló

A Mikulást sokszor Télapónak nevezzük, pedig a név inkább a telet adó mesealakra utal. Az első mese ezzel játszik, bevonva a játékba az olvasót. Harmadik-negyedik osztályban a gyerekek már nem „hisznek” a Mikulásban, de sokan nem is tudják, ki volt az igazi „Mikulás”.

Áttekintő vázlat

3.1 A téli időjárás	15 perc
3.2 A másik télapó	20 perc
3.3 Hópehelyek papírkivágással	30 perc
3.4 Ki volt az igazi Mikulás?	25 perc
3.4a Miklós püspök legendája	10 perc
3.4b Dramatizálás	15 perc
Összesen:	2x45 perc

A gyerekek az előző napokban vagy héten készítsenek meteorológiai megfigyelést: milyen volt a napi hőmérséklet (reggel, délben, este), mennyi és milyen csapadék esett, fúj-e a szél, és milyen erősen stb. A megfigyeléseiket jegyezzék le!

FELADATOK LEÍRÁSA

3.1 A téli időjárás

Figyeljük meg az időjárást néhány napon vagy egy egész héten keresztül! A gyerekek megfigyelési adataiból készítsünk egy táblázatot közösen, amelyen jelöljük a hőmérsékletet, a csapadékot, szélerejét, napsütést, felhőzetet!

Vedd figyelembe!

Manapság decemberben nem feltétlenül van téli (havas, fagyos) időjárás. Ha a gyerekek megfigyelték az időjárási elemeket, akkor eredményeiket összehasonlíthatjuk a régebbi idők decemberi időjárási adataival. A Reftantáron elérhetjük az Éves hőmérsékleti diagramot havi bontásban, 2001-2020 között.

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Táblázat készítése közösen a megfigyelési adatokból.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Megfigyelési adatok elemzése

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Félíves csomagolópapír, filctollak

JEGYZETEIM

Az első linken 2001-ig látjuk havi lebontásban a hőmérsékleti viszonyokat. A grafikon olvasásával még nem boldogulnak a gyerekek, de ha konkrétan megmutatjuk nekik az adott napok hőmérsékleti ábráját, és magyarázó módon leolvassuk nekik a grafikon adatait, meg fogják érteni a különbséget. A következő ábrán (kicsit lejjebb tekerve) leolvashatjuk a havi átlaghőmérsékleteket 1971-2000 közötti időszakra számolva.

3.2 A másik télapó

A gyerekek olvassák el **Lázár Ervin: A másik télapó** című meséjét, és figyeljék meg, mi volt a télapó zsebeiben!

Tudjuk-e, mi a különbség a dér, a hó és a zúzmara között? Oldjátok meg a Reftantáron a *Dér, zúzmara, hó* című tankocka feladatát!

- Mit fejeznek ki a mesében a különböző időjárási elemek? És a rőzsetűz?
- Milyennek képzelitek el zúzmaranénit?

Vedd figyelembe!

Dér akkor keletkezik, amikor a levegő hőmérséklete fagypont alá süllyed, és a harmat megfagy.

Zúzmara hasonló viszonyok között keletkezik, de csak akkor, ha fúj a szél, ezért nem dér, hanem jégkristályok csapódnak ki a tárgyakon.

A hó a fagypont alatt hulló csapadék.

3.3 Hópelyhek papírkivágással

Készítsünk hópelyheket egyszerű papírkivágással (kirigami technikával)!

Vedd figyelembe!

A papírhópehely készítéséhez leírást és több sablont is találunk a Reftantáron.

Variáció

Amikor mínusz 7 fok alá süllyed a hőmérséklet, fújunk a gyerekekkel a szabadban szappanbuborékot! Ha a Reftantáron megadott egyszerű receptet használjuk, és óvatosan, lassan fújják a gyerekek a buborékot, csodában lesz részük. Figyelem! A pedagógus mindenképpen próbálja ki az óra előtt a feladatot!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek figyeljék meg az időjárás elemeinek szerepét a szövegben.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Meseolvasás
Interaktív multimédiás feladat: téli csapadékfajták válogatása
Beszélgetés, fantáziajáték

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Papírhópelyhek készítése sablonhasználatlaltal és egyéni alakítással. A hópelyhek sokféleségének, egyediségének felismerése.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Hópelyhek készítése papírkivágással

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Géppapír, írólap, olló
Sablont elérhetők a reftantar.hu-n

JEGYZETEIM

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A Mikulás-szokás eredetének megismerése. A Mikulás-mese „átmentése” a valóságba, szeretetkapcsolataink világába.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Dramatikus szövegolvasás
Beszélgetés
A legendamese dramatizálása

3.4 Ki volt az igazi Mikulás?

25
perc

3.4a Miklós püspök legendája

Olvassuk el közösen **Miklós püspök legendáját!**

10
perc

- Ki volt az igazi „Mikulás”?
- Miért hoz ajándékot?
- Tudjuk-e, miért piros a ruhája, és miért van a kezében pásztorbot? (Ezek a püspöki ruhára és botra hasonlítanak.)

3.4b Dramatizálás

A szöveg alkalmas arra, hogy dramatizálva olvassuk fel. Ha kiosztjuk a szerepeket, Mikulás-napi színdarabot is kialakíthatunk belőle.

15
perc

JEGYZETEIM